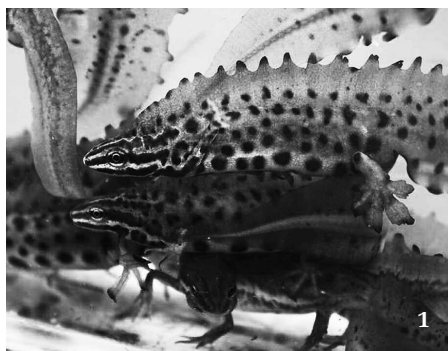

Konference a výročí České herpetologické společnosti – po 40 letech opět v Olomouci

Ve dnech 3.–5. května 2013 se v Olomouci uskutečnila 28. konference České herpetologické společnosti (ČHS), která si připomíná 40 let od vzniku původní Herpetologické sekce Československé zoologické společnosti (ČSZS) při Československé akademii věd. Tato sekce se na samostatnou herpetologickou společnost (s členstvím v Radě vědeckých společností ČR) změnila v listopadu 1992. Letošní setkání se uskutečnilo v prostorách Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, za organizační podpory katedry ekologie a životního prostředí PŘF UP a katedry zoologie a ornitologické laboratoře PŘF UP (ustavující schůze Herpetologické sekce ČSZS byla 12.–13. prosince 1973 rovněž na Přírodovědecké fakultě UP v Olomouci pod záštitou tehdejší katedry zoologie a antropologie).

Jedním z témat letošní konference bylo proto ohlédnutí za historií organizačních aktivit českých herpetologů (přednesl Ivan Rehák ze Zoo Praha, současný prezident ČHS) a připomenutí osobnosti Evžena Opatrného, nestora olomoucké herpetologie a prvního předsedy Herpetologické sekce (v podání Milana Veselého z PŘF UP). Činnost této sekce a posléze společnosti prošla několika etapami zvýšené aktivity přerušované obdobími určitého útlumu, což mimo jiné souviselo s nízkým počtem specialistů zaměřených na tento obor v České republice a s výměnami generací. Mnozí ze zakládajících členů už nežijí (např. E. Opatrný z PŘF UP, O. Oliva a Z. V. Špinar z PŘF UK v Praze, P. Voženilek ze Zooparku Chomutov, Z. Vogel a J. Vergner z Prahy nebo J. Niedl z teraristické stanice na základní škole v Chlumu u Třeboně), případně se v současnosti věnují částečně či zcela jinému oboru (např. Petr Roth, v pořadí druhý předseda). Nebo již nepokládají za podstatné zůstávat aktivními členy společnosti (s podobným odlivem části bývalých členů, i nadále působících v oboru, se setkávají mnohé další odborné společnosti nejen v ČR). Najdou se ale pamětníci, kteří zůstávají aktivní v organizaci od založení původní sekce až do současnosti. A důležitou složku členů ČHS a účastníků jejích konferencí představují v posledních letech vysokoškolské studenty, což je cenným příslibem do budoucna. S určitým střídáním aktivních a pasivních fází činnosti sekce a ČHS souvisí pořádání konferencí – nejprve v letech 1974 (Šerlišský mlýn v Orlických horách) až 1976 a 1979, potom v letech 1986–94 a 1996 a konečně v období 2000–13. Proto byla letošní konference teprve 28., přes 40. výročí vzniku společnosti, resp. sekce.

Ke stručnému historickému přehledu můžeme ještě doplnit, že v r. 1986 začaly vycházet Herpetologické informace – zprvu vnitřní zpravodaj, od r. 2002 časopis

1 Skupina čolků obecných (*Lissotriton vulgaris*) odchycených při ukázkě použití nového typu výzkumných pastí na exkurzi v okolí Olomouce. Foto A. Funk

společnosti (registrovaný s ISSN). Herpetologická sekce se v minulosti významně zapojila do mezinárodních aktivit, a to spoluprádáním 3. konference SEH (Evropské herpetologické společnosti – Societas Europaea Herpetologica) 19.–23. srpna 1985 v Praze a 3. světového herpetologického kongresu 2.–10. srpna 1997 rovněž v Praze.

Program letošní konference ČHS v Olomouci, které se zúčastnilo asi 25 členů i hostů z několika pracovišť ČR i Slovenska, zahrnoval ve své odborné části přednášky z několika menších tematických bloků – morfologie, antipredační mechanismy, termoregulační chování, ochrana a mapování obojživelníků a plazů i výzkum herpetofauny v zahraničí. Konkrétně šlo o témata jako např. srovnávací anatomie postkranálního skeletu blavara žlutého (*Pseudopus apodus*) a fylogenetické vztahy zástupců podčeledi slepýšů (*Anguinae*); interakce dravec-kořist v extrémních teplotách prostředí: příklad larev šídel a čolků; behaviorální a fenotypová plasticita jako antipredační mechanismus; změna termoregulačního chování samic čolků během reprodukce; vliv akvatické a terestrické fáze na energetické náklady čolků; charakteristika tůní a společenstva obojživelníků na lokalitách tzv. velkých čolků; ochrana migrační trasy obojživelníků ve Starých Nechanicích v letech 2006–12 nebo herpetofauna oblasti Serranía de Darién a Serranía de Majé v Panamě. Součástí olomoucké akce byla exkurze vedená hlavním organizátorem konference Zdeňkem Mačátem z katedry ekologie a životního prostředí PŘF UP na několik lokalit s výskytem obojživelníků a plazů v CHKO Litovelské Pomoraví (vodní nádrž Poděbrady, přírodní rezervace Plané loučky a přírodní památka Bázlerova pískovna). Abstrakty přednášek měli účastníci k dispozici v malém sborníku a budou také zveřejněny v letošním čísle Herpetologických informací (blíže www.herp.cz).

Kontaktní údaje pro předplatitele

SEND Předplatné, s. r. o.
P. O. Box 141
140 21 Praha 4

tel.: 225 985 225
fax: 225 341 425
sms: 605 202 115
e-mail: send@send.cz
www.send.cz

Nově elektronická verze

Od čísla 1/2014 je možné s ročním nebo dvouletým předplatným tištěné Živy zakoupit také elektronickou verzi – celý časopis ve formátu pdf ke stažení na webu Živy. Cena: 354 Kč/rok; 688 Kč/dva roky

Ocenění pro českou spoluobjevitelku mikroskopických hub

Nezinárodní institut pro výzkum druhů (International Institute for Species Exploration) uveřejňuje seznam nejvýznamnějších nově popsaných druhů organismů při příležitosti narození C. Linného. Letos odborná komise z více než 18 tisíc druhů zařadila mezi Top 10 nových druhů r. 2013 i mikroskopické houby *Ochroconis lascauxensis* a *O. anomala*, na jejichž popisu se podílela RNDr. Alena Nováková, CSc., z Ústavu půdní biologie BC AV ČR, v. v. i. Byly izolovány z nárostů na paleolitických malbách ve francouzské jeskyni Lascaux.

Cena Josefa Vavrouška 2012

Cenu udělovanou Nadací Partnerství a Nadací Charty 77, jejímž cílem je vyzdvihnout přínos jednotlivců k ochraně přírody, obdrželi 6. června 2013 botanici a ekologové RNDr. Ivana Jongepierová z CHKO Bílé Karpaty a Ing. Jan Willem Jongepier z Purkyňova gymnázia Strážnice za přínos v teoretickém a praktickém managementu lučních ekosystémů s vysokou biodiverzitou, za popularizační a ekologickou výchovu v oblasti Bílých Karpat i v celé ČR a za mezinárodní propagaci vědeckých a ochrannářských výsledků.

Kalendář biologa

23.–24. listopad 2013: Pracovní konference České botanické společnosti. Téma: Historie flóry a vegetace v pozdním glaciálu a holocénu ve světle aktuálních poznatků. PŘF UK v Praze. Více na: <http://web.natur.cuni.cz/CBS/index.php/Main/Konference>.

Oprava

V kuléru Živy 2013, 4: LXXXI v článku Pan Preparátor – Vilém Borůvka – osmdesátiletý jsme omylem uvedli chybné jméno – správně má být Branislav Matoušek. Jmenovanému a autorovi se omlouváme.